TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:
Yksi vuosikerta .$5.50.. Kuusi kuukautta 3.00
Kolme kuukautta .$1.60 Yksi kuukausi 60
CANADAAN:
1 vuosikerta $7.00; 6 kuukautta $3.75; 3 kuukautta $2.00
SUOMEEN JA ULKOMAILLE:
Yksi vuosikerta.....$8.50 Kuusi kuukautta.....$4.50
SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES:
One Year.....$5.50 Three Months.....$1.60
Six Months.....$3.00 One Month..... .60

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

ILMOTUSHINNAT: Kihlaus- ja vihkimä-ilmotukset $3 kerta, $5 kaksi kertaa tavallista kokoa ja suuremmat ilmotukset 70c palstatuumalta. Syntymä-, nimenmuutoe- ja kiitoslause-ilmotukset $2 kerta, $3.50 kaksi kertaa tavallista kokoa. Kuoleman-ilmotukset $3 kerta ilman värsyä ja $1 lisämaksua jokaiselta värsyltä ja kiitoslauseesta. Halutaantieto-ilmotukset, korkeintaan 30 sanaa, $1 kerta, kolme kertaa $2. Naima- ja avioero-ilmotukset, korkeintaan 75 sanaa, $4 kerta, kaksi kertaa $7. Suuremmista yhteisilmotuksista tilan mukaan 70c tuuma. Ilmotukset tekstin joukossa (paikkakunta-uutisilmotukset) $1.20 seittiä tuuma, eli 15c rivi, ladottu 8 pointin kirjasimilla. — Kaikki muut lyhytaikaiset ilmotukset 70c tuuma; 3 kuuk. sopimuksella 60c; 6 kuuk. sopimuksella 50c tuuma. Satunnaisia ilmotuksia tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

No. 116 Keskiviikkona, Toukokuun 18 p.—Wednesday, May 18th 1921.—NELJÄSTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIV

KULJETUSTYÖL. KANSAINVÄLINEN KONGRESSI

Tuomitsevat Suomen valkoterrorin ja uhkaavat boikotilla hallitusta

GENEVE, SVEITSI, huhtik. 22 p. (Postitieto F. P:lle) — Europan mannermaan tai Amerikan satamissa ei huolta koriakaan hiiltä englantilaisiin laivoihin niin kauan kuin hiilibikko kestää Englannissa, jos kaikilla otetaan huomioon vetoomus, joka mailman työläisille osotti Kansainvälinen Kuljetustyöläisten liitto, joka juuri päätti täällä koolla olleen konventsionsa. Rautatieläiset kieltäytyvät käsittelemästä Englantiin menettä hiiltä; satamatyöläiset kieltäytyvät täyttämästä englantilaisten laivojen hiilisäiliöitä ja merimiehet kieltäytyvät työskentelemästä laivassa, joilla viedään hiiltä Englantiin.

Tällainen päätös tehtiin yksimielisesti ja suuren innostuksen vallitessa Kansainvälisen kuljetustyöläisten liiton viisipäiväisen konvention viimeisellä tunnilla. Kongressissa oli 75 edustajaa 12:sta maasta, edustaen 27 järjestöä 17:ssä maassa, niissä olen jäseniä kaikkiaan 2,713,000. Edustettuina olivat kongressissa eri maiden rautatieläiset, kuljetustyöläiset ja merimiehet.

Englannissa parhaillaan vallitseva vakava kriisi ei olisi kongressissa tullut keskustelunalaiseksi lainkaan, ellei viimeisenä päivänä saapunut Englannin Kuljetustyöläisten ammattijärjestön presidentiltä H. Goslingilta ja sihteeriltä R. Williamsilta kaapelisanoma, jossa he pyysivät kongressia kehottamaan työläisiä Europan mannermaalla ja Amerikassa ottamaan kuljettamatta Englantiin aikoa hiiltä ja tekemättä mitään mitä heikentäisi Englannin kaivostyöläisten asemaa heidän nykyisessä taistelussaan työnostajiaan vastaan.

Järjestön sihteeri Edo Fimmen ilmotti kongressille, että Hollannin ja Saksan satamatyöläiset ovat jo ryhtyneet sellaisiin toimiin Englannin lakkolaisten avustamiseksi kuin Gosling ja Williams kehottavat kaikkien maiden työläisiä ryhtymään.

Kongressi hyväksyi myöskin päätöslauselman, jossa vakuuttaa solidaarisuuttaan raakamaista sortoa ja vainoa kärsineitä Suomen työläisiä sekä taan, ja samalla valtuutti liiton toimeenpanevan komitean julistamaan boikotin Suomen taantumuksellista hallitusta vastaan.

Kysymyksen tultua Kolmanteen Kansainväliseen suhtautumisesta kongressin edustajat antoivat todistuksen oikeistolaisuudestaan, sillä he ä äänellä 2 vastaan kielsivät J. T. Murphylta (Sheffieldistä, Englannissa) oikeuden edustaa kongressissa ilmatta Kansainvälistä, vaikka hän olisi asianmukaisen valtakirjan.

YHÄ KASVAA KOLMAS KANSAINVÄLINEN

SANTANDER, Espanja, toukok. 17 p. — Espanjan metallityöläisten synkadi täällä pitämässään kongressissa päätti liittyä Kolmanteen Kansainväliseen. Asturian ja Vigon edustajat äänestivät Kolmanteen Kansainväliseen liittymisehdotusta vastaan.

Senaatti haluaa suurentaa armeijaa

WASHINGTON, toukok. 17 p. — Senaatin sotilasasiain valiokunnassa hyväksyttiin eilen esittää hallituksen ehdotuksen armeijan suuruudeksi 175,000. Kongressin alahuoneessa on aikaisemmin määritelty Yhdysvaltain vakinaisen armeijan suuruus 150,000 miehen ja sen mukaan myönnetty rahamäärärahakseen varoja.

Tehdessään tällaisen päätöksen senaatin sotilasasiain valiokunta alistui sotasihteeri Weeksin esitykseen, joka tämä painosti, että pienin mahdollinen armeija Yhdysvalloissa voi olla 175,000 miestä, vaikkapa sitten siinä suhteissa sotakustannuksia olisi vähennettävä. Valiokunnan mietinnön mukaan tulee tämä armeija ylläpitämäksi ylläpitoonsa $339,859,000:vastoin alahuoneen päätöksen käyttää $320,765,000. Entinen presidentti Wilson, viime kongressin istunnon lopussa vetosi kongressin päätöksen, joka edellytti $500,000,000 määrärahaa tähän tarkoitukseen moitiskellen sitä riittämättömäksi.

TAANTUMUKSEN RIEMUKULKU SAKSASSA

Vapauteen pyrkiviä raatajia sorretaan ja vainotaan kaikin tavoin

HALLE, SAKSA, toukok. (F. P.) — Synkkä taantumus on seurannut viime talvista kapinaa suurissa Leuman tehtaissa. Työläisiä otetaan takaisin työhön vain sillä ehdolla, että he allekirjottavat 14 pykälää käsittävän sitoumuksen. Yksi noista pykälistä velvoittaa työläisen alistumaan tarkastettavaksi aina työajan päätyttyä ennen tehtaasta poistumistaan, jottei hän vaan voi mitään sieltä varastaa. Pykäläien joukossa on sellainenkin, joka kieltää työläisiä ottamasta osaa minkäänlaiseen poliittiseen toimintaan kuin myöskin levittämästä minkäänlaisia lentolehtisiä taikka ilmotuslappuja.

Kaikki työläisten kokoukset työtuntien aikana ovat jyrkästi kielletyt. Työneuvostojen, joissa on sekä työläisten että työnantajien edustajia ja jotka ovat tähän saakka pitäneet kokouksiaan yhtiön ajalla, sallitaan tästedes kokoontua vasta töiden päätyttyä.

Työnjohtajat kieltäytyvät ottamasta takaisin työhön 25 vuotta nuorempia miehiä — kapinaliiketä, kuten muistetaan, johtivat etupäässä nuoret miehet — sekä niitä henkilöitä, jotka olivat jäseninä lakkokomiteassa äskeisen yleislakon aikana.

115 työläisedustajaa Italian parlamenttiin

ROOMA, toukok. 17 p. — Lopullisia tuloksia äsken toimitetuista parlamenttivaaleista ei ole vieläkään saatu, mutta tähän mennessä eri piireistä tulleet tiedot osottavat valituksi tulleen 300 demokraattista liberaalia, 80 katoolilaista, 100 maltillista sosialistia, 15 kommunistia, 45 itsenäistä tasavaltalaista ja 4 saksalaista Tyroolista. Sosialistit menettivät noin 40 sijaa.

Paperityöläisten lakko

NEW YORK. (Fed. Press) — Yhdysvaltain ja Canadan paperi- ja paperimassamyllyissä on nyt 25,000 työläistä lakossa tai työsulun alaisena. Yhdeksän tuhatta jäsentä paperinvalmistajien veljesliitosta sekä Pulp, Sulphite and Paper Mill veljesliitosta yhtyi lakkoon toukokuun 11 p:nä niiden 15,000 lisäksi, jotka menivät lakkoon toukokuun 1 p:nä.

Viimeksi lakkotilaan joutuneista paperitehtaista seitsemän on tuottanut päivittäin 4,000 tonnia paperia eli 60 prosenttia koko siitä määrästä, mitä Yhdysvaltain ja Canadan paperitehtaat yhteensä tuottavat. Tämä on lisättävä siihen paperituotannon vähentymiseen, mikä aiheutui kun International Paper Co., jota sanotaan "paperitrustiksi" ja joka tuottaa 1,300 tonnia paperia päivässä, sulki tehtaansa toukokuun 1 p:nä.

Kaikki suljetut paperitehtaat aikoivat laskea työläistensä palkkoja 30 prosentilla, pidentää työpäivän yhdeksäntuntiseksi ja poistaa ylityöpalkan. International Paper Co:n yritys aikaansaada edellämainittu "uudistus" työläisten oloissa julkaistiin viikko senjälkeen kun yhtiö oli julkaissut vuosiraporttinsa, mikä osoitti yhtiön voitot suunnattomasti suuremmiksi kuin milloinkaan ennen. Vuoden 1920 aikana yhtiön voitot nimittäin nelinkertaistuivat ja kullekin osakkaalle maksettin osinkoina $52 osaketta kohden.

Sitten toukokuun 1 päivän on kahdeksan yhtiötä sopinut työläistensä kanssa, joten 5000 työläistä on palannut työhön vuoden kestävällä työsopimuksella.

Tähän mennessä on paperityöläisten, niiden nim. jotka eivät ole aikaansaaneet sopimusta, lakkorintama on pysynyt eheänä.

LUOKKATUOMIOITA JAETAAN TSEKKOSLOVAKIASSA

PRAAGI, toukok. 17 p. — Alois Muna, tunnettu tsekkiläinen kommunisti, on "havaittu syylliseksi" osanottoon viime joulukuun taisteluihin ja tuomittu vuodeksi pakkotyöhön. Seitsemän hänen tovereistaan tuomittiin kuudesta 18 kk. pakkotyöhön ja kuusi vapautettiin syytöksestä. Kummaltakaan puolen ei oltu tuomioon tyytyväisiä, vaan tehtiin vetoomus. Tällä välin joutuvat syytteen alaiset luokkavangit olemaan vankeudessa.

West Virginian kaivosalueella rauhallisempaa

WILLIAMSON, 17 p. toukok. — West Virginian ja Kentuckyn rajaseutu oli tänään rauhallinen.

Vain muutamia laukauksia kuultiin Kentuckyn puolella vastapäätä Merrimacia. Sitten maanantai-illan ei ole ollut suurempaa rauhattomuutta työnsulunalaisilla kaivoskämpiköillä.

Hallituksen joukkoja ei lähetetä.

WASHINGTON, D. C., 17 p. toukok. — Sotasihteeri Weeksin tiedonannon mukaan on päätetty, ettei hallituksen joukkoja viedä West Virginian ja Kentuskyn rajalle "ennenkuin kysymyksenalaiset valtiot ovat käyttäneet kaikki keinonsa tilanteen hallitsemiseksi.

Tämä päätös tehtiin sen jälkeen kun oli pidetty useita neuvotteluja ja asia käsitelty kabinetin kokouksessa.

Tiedon päätöksestä levitti presidentti Harding itse West Virginian kuvernöörille, joka yhdessä Kentuckyn kuvernöörin kanssa oli anonut alueelle hallituksen sotajoukkoja.

Injuktsioni-ruoskaa merimiehille

SEATTLE, Wash., 17 p. toukok.— Liittohallinnon tuomari E. E. Cushman estetuomiolla tänään kielsi Seattlen kuutta merimies-uniota pitämästä lakkovartioita lähetysneuvoston laivoilla tai "harjottamasta minkäänlaista väkivaltaa." Perjantaina pidetään kuulustelu, josa merimiesten on esitettävä syitä minkätähden tämä päätös ei jäisi voimaan.

Portlandissa seurataan esimerkkiä.

PORTLAND, Ore., 17 p. toukok. — Lähetysneuvoston Portlandin haarakonttorin johtaja James Crichton on ryhtynyt tarpeellisiin toimenpiteisiin hankkiakseen estetuomion Portlandin merimiesuniota vastaan, jotka ovat satamassa pitäneet lakkovartioita.

POSTIYHTEYS VENÄJÄN JA MUIDEN MAIDEN VÄLILLÄ.

KÖÖPENHAMINA, (Rosta)— Tanskan postilaitoksen ylitirehtööri on tehdyn kysymyksen johdosta selittänyt, että Tanska on jo pitkän aikaa valmistanut postiyhteyden ylläpitämistä Venäjän kanssa norjalaisen Vardön kaupungin kautta. Muutamia päiviä sitten ilmotettiin kuitenkin Saksan taholta, että postinvälitys Latvian kautta olisi paljon helpompi. Tanskan postilaitos on äskettäin ruvennut käyttämään tätä tietä ja nyt voi mainita, että postiyhteys on tyydyttävässä kunnossa. Samaa tietä tulee myös Englanti käyttämään.

Haagista ilmoitetaan virallisesti, että postiyhteys Hollannin ja Venäjän välillä ja Ukrainan ja Vladivostokin välillä on jälleen avattu.

KOMMUNISTEJA AHDISTETAAN

LONTOO, toukok. 17 p. — Englannin hallitus on antanut salaisen määräyksen, että jokainen kommunisti, joka aikoo käyttää nykyistä kriisiä puolueensa propagandaan, on heti vangittava. Englannin poliisi onkin jo ryhtynyt toteuttamaan tätä. Niinpä vangittiin Wolverhamptonissa tov. Stewart. Tämä tapahtuma herätti kaupungin työttömien keskuudessa sellaisen kuohunnan, että viranomaiset pitivät parempana kuljettaa Stewartin Birminghamin vankilaan. Jos hän olisi jäänyt Wolverhamptoniin olisi varmaankin ryhdytty hänen väkivaltaiseen vapauttamiseen. Samoin vangittiin Lontoossa tov. Matthews, kun hän ulkona piti puheen kaivostyöläislakosta. Greennockin kaupungissa hajotti poliisi ulkona pidetyn kommunistien kokouksen ja toimitti neljä vangitsemista.

Näiden kommunistien ohella on ammattiyhdistysjohtajiakin vangittu kaivostyöläisten lakon yhteydessä. Niinpä vangittiin kaivostyöläisliiton virkailija Chambers Dalkeithissa. Vangitseminen on yhteydessä kaivostyöläisten lakonrikkurien karkottamisliikeen kanssa. Vaikka Englannin hallitus on varovaisesti koettanut olla kiihottamatta lakossa olevia, on se kuitenkin kriisin kärjistyessä pakotettu käyttämään yhä enemmän valkoista terroria. Englannin köyhälistö voi jo kommunistien vainoamisesta huomata ketä kapitalismi eniten pelkää ja ketä on peljättävä. Monia kaivosalueita on vahvistettu poliiseilla. Sen johdosta on Cowdenbeathin kaupunginneuvosto vaatinut poliisien pikaista poistamista ja Rhonda-alueen kaivostyöläisten jättiläiskokous on tehnyt samanlaisen vaatimuksen.

LUPAAVAT LOPETTAA TAISTELUN

Puolalaiset kapinalliset luultavasti saaneet kyllänsä taistelusta

OPPELN, toukok. 17 p. — Enemmän kuin 100 kapinallista puolalaista kaatui saksalaisten ja puolalaisten välisessä taistelussa tänään Gogolinissa, missä saksalaiset ottivat täydelleen kontrollin käsiinsä. Saksalaiset menettivät vain vähän miehiä. Saksalaiset taistelevat puolalaisia vastaan yhdessä italialaisten kanssa.

BERLIINI, toukok. 17 p. — Noin 11,000 preussilaista upseeria, jotka taistelivat mailman sodassa, lähtee tänä iltana Ylä-Schleesiaan, missä he muodostavat iskujoukon, joka tulee taistelemaan puolalaisia vastaan. "Me toimimme itsenäisesti," sanoi muuan upseereista, "eikä hallitus ole edesvastuussa meidän toimistamme. Mikäli me tiedämme hallitus ei tiedä, että me menemme Ylä-Schleesiaan. Me toimimme yksityisinä kansalaisina."

Puola sekaantuu kapinaan.

LONTOO, toukok. 17 p. — Puolan pääministeri Vitos on matkustanut Ylä-Schleesiaan koettamaan houkutella Korfantya lopettamaan kapinan, jotta alueriita Puolan ja Saksan välillä voidaan ratkaista rauhallisia teitä, mikäli tänne tiedotetaan. Oppelnista tiedotetaan, että puolalaiset ovat surmanneet 17 saksalaista, jotka kuuluivat "landjageriin".

Lupaavat lopettaa vihollisuudet.

OPPELN, toukok. 17 p. — Puolalaisten kapinallisten johto on sähköttänyt täällä olevalle ententen komissionille, että puolalaiset ovat valmiita peräänty mään sikäli, että vihollisuudet voidaan heti lopettaa, edellyttäen, että heidän evakuoimansa alue miehitetään ententen eikä Saksan sotilailla.

ROOMA, toukok. 17 p. — Ulkoministeri Sforzan vaatimuksesta Ylä-Schleesiassa oleva ententen komissioni on määrännyt puolalaiset maksamaan korvausta Ylä-Schleesian taisteluissa kaatuneiden italialaisten omaisille 7,000,000 liraa.

I. W. W. liiton konventsionista

CHICAGO .(Fed. Press) — Täällä pidetyn I. W. W. liiton konventsionin torstain istnnossa päätettiin, että Philadelphian I. W. W. liiton paikallisosaston täytyy tyytyä konventsionin päätökseen jäsenmaksukysymyksessä. Paikallisosaston jäsenmaksut nykyään ovat $2 sisäänkirjotuksesta ja $2 kuukausimaksua. Jos Philadelphian osasto päättää itse jäsenmaksunsa suuruudesta merkitsisi se erottamista emäjärjestöstä. Osastossa on nykyisin 3000 jäsentä.- Ennemmin on jäsenmäärä ollut 8000.

Konventsioni hyväksyi myötätuntoisuuslauselman Irlannin tasavallalle.

ENTENTEN JA SAKSAN SUHTEET

PARIISI, toukok. 17 p. — Korvauskomissioni virallisesti ilmotti tänään, että Saksa on asettanut sen käytettäväksi 150,000,000 markkaa, osiksi kullassa ja osiksi ulkomaisessa rahassa. Komissioni ilmotti valmistautuvansa ottamaan rahat vastaan.

BERLIINI, toukok. 17 p. — Saksan on loppuun suoritettava aseistariisuminen kesäkuun 30 päivään mennessä, sanotaan ententen nootissa, joka tänään saapui Saksan hallitukselle. Nootissa vaaditaan 100,000 miestä käsittävän armeijan järjestäminen toimitettavaksi kuten rauhansopimuksessa määrätään kesäkuun 15 päivään mennessä, liiat ammukkeet ja linnotuksien varusteet luovutettavaksi toukokuun 31 päivään mennessä ja kaikki siviilihenkilöiden hallussa olevat aseet kesäk. 10 päivään mennessä. Saksaa edelleen vaaditaan antamaan toukokuun 30 p:nä luettelo niistä sotatarvetehtaista, jotka se liittolaisten luvalla saa pitää käynnissä ja pysäyttämään tuotanto niissä sotatarvetehtaissa, joiden käynnissä pitäminen on kielletty. Nootissa myöskin vaaditaan kaikkiin luokkiin kuuluvien poliisien luku rajotettavaksi 150,000:een heinäkuun 15 päivään mennessä.

Magneettimyrsky on aiheuttanut suurta tuhoa

NEW YORK, toukok. 17 p. — Viime lauantaina ja perjantaina yöllä olleet tavattoman voimakkaat revontulet olivat nähtävästi seurauksia harvinaisen voimakkaasta magneettisesta myrskystä yläilmoissa. Sen vaikutukset maan pinnalla tuntuivat ankarasti sähkösanomakaapelilaitoksissa, joissa se tuotti suuria vahinkoja. Pacific Cable Companyn presidentti, Newcomb Carlton, ilmottaa, että kaikesta päättäen on pakko nostaa kaapelit ylös korjausta varten, koska äskeinen magneettimyrsky poltti niitten heikot kohdat pilalle.

Sähkösanomien vaihto kaapelilinjoilla keskeytyi pitkiksi ajoiksi tämän tuosta tuon salaperäisen ja hirveän voimakkaan sähköisen myrskyn aikana, joka maalinjoilla keskusasemilla poltti langat poikki aivan kuin niihin olisi ukkonen iskenyt. Sähkösanomalinjoilla ja merenalaisissa kaapeleissa oli niin luonnottoman voimakas sähkövirta, että ne ovat pahoin vioittuneet monesta kohdasta. Revontulten sähkövirta laskeutui näet yläilmoilta mereen, missä merenalaiset kaapelit joutuivat sen kanssa kosketukseen.

Western Union yhtiön Atlannin poikki kulkevat kaapelijohdot ovat myöskin vioittuneet ja mahdollisesti on pakko nostaa ne ylös korjausta varten. Nämä magneettiset häiriöt olivat ankarammat kuin mitä milloinkaan ennemmin on koettu. Niitten synnyttämä sähkövirta oli niin voimakas, että sellaista varten ei ole ennemmin osattu varustautua.

Revontulet aiheuttaneet tulipalojakin.

BREWSTER, N. Y., toukok. 17 p. — On saatu selville, että tulipalo, jossa täkäläinen Central New Englannin rautatieasema paloi poroksi, sai alkunsa revontulista. Rautatieasemalla sähkösanomakoneen ääressä ollut sähköttäjä on toimitetussa tutkinnossa selittänyt, että revontulten aikana sähkökoneesa tuli niin ankara valkean lieska, että se karkotti hänet ulos huoneesta, minka jälkeen tuli heti pääsi valloilleen hänen jättämänsä koneen ympäriltä.

Magneettimyrsky ollut Europassa yhtä voimakas.

LONTOO, toukok. 17 p. — Puhelin ja sähkösanomalinjat kaikkialla Brittien saarilla ja yleensä kaikkialla Pohjois Europassa ovat olleet pahoin epäkunnossa sen magneettisen myrskyn seurauksesta, joka riehui perjantaina, lauantaina ja sunnuntaina yön aikana. Kaapeliyhteys Amerikan kanssa on ollut aika ajoittain samasta syystä keskeytyksessä.

Ruotsista saapuneet tiedot kertovat siellä myöskin magneettimyrskyn olleen arvaamattoman voimakkaan ja että kaikesta päättäen siellä, Karlstaadissa sen vaikutuksesta tuli pääsi valloilleen puhelinkeskuslaitoksessa, minkä se poltti maan tasalle.

Tämän harvinaisen voimakkaan luonnonilmiön selittäminen on tiedemiehille tuottanut ankaraa päänvaivaa.

BÖÖMIN METALLITYÖLÄISET SAANEET VOITON

BERLIINI, toukok. 17 p. — Monta viikkoa kestäneen työtaistelun jälkeen ovat pohjoisen Böömin metallityöläiset vihdoinkin saaneet työnantajat pakotettua allekirjottamaan työsopimuksen entisillä ehdoilla. Sopimus tosin kestää vain neljä kuukautta, mutta tämä voitto on tärkeämpi siitä syystä, että työnantajat hyökkäyksessään erikoisesti olivat päättäneet kurittaa liiton 150 järjestäjää, joihin he kyntensä olivat iskeneet. Tässä heidän kuitenkin oli peräännyttävä. Samalla työnantajien alkuperäinen esitys edellytti vain 6 viikon sopimusta, minkä jälkeen 10 pros. palkanalennuksen piti astuman voimaan.

KRASSIN PERUSTAA KAUPPATOIMISTON CANADAAN.

OTTAWA, toukok. 17 p. — Canadan hallitusviranomaiset selittävät, että Leonid Krassinin, Neuvosto-Venäjän kauppalähetin vierailu Can. tulee olemaan puhtaasti liikeluontoinen ja että hän tulee ainoastaan perustamaan Venäjän kauppavälitysliikkeen Canadaan. Tämä tiedonanto on hallituksen taholta annettu sen johdosta, että joittenkin tietojen mukaan Krassinin huhuttiin perustavan tänne varsinaisen diplomaattisen viraston.

Krassinin tiedotetaan myöskin vierailevan samalla matkallaan Yhdysvalloissa, heti sen jälkeen kun hän on saanut neuvottelut Canadan hallituksen ja liikemiesten kanssa suoritteuksi.

MERIMIEHIÄ ON VANGITTU SUURI MÄÄRÄ

Unioiden kassat aijotaan ehdyttää sakkotuomioilla. 300 vankilassa

WASHINGTON. (Fed. Press) — Vankilan ovet avataan seljälleen vastaanottamaan unioiden puolustajia, ennusti yleismaallisen merimiesjärjestön ijäkäs esimies Andrew Furuseth ollessaan viimeisessä neuvottelussa lähetysneuvoston puheenjohtajan, amiraali Bensonin kanssa, ennen merimiesten työsulun puhkeamista.

Niin on nyt käynytkin. Atlannin ja Mexicon lahden satamakaupungeissa on jo vankiloihin teljetty kolme sataa yleismaallisen merimiesjärjestön ja laivanlämmittäjäin järjestön pikettiä.

Baltimoressa yksin oli toukok. 11 p:nä neljäkymmentä-seitsemän merimiestä suljettu vankiloihin, samalla kun sitä suurempi lukumäärä oli vangittu ja vapautettu tai tuomittu sakkoihin.

Andrew Furuseth selittää, että sakkotuomiot, etenkin Baltimoresta etelään olevissa satamissa, olivat aluksi pieniä, joten ne heti maksettiin. Sittemmin on sakkoja suurennettu sillä varotuksella, että niitä tullaan edelleen suurentamaan.

"Joten siis miehemme ovat ottaneet semmoisen kannan, että kun kerran paikalliset viranomaiset tahtovat tyhjentää kassamme, jonka hyvin tarvitsemme ruokaan, niin olemme vankiloissa. Vankila on yhtä hyvä paikka kuin laivankeulakin, varsinkin nyt uuden järjestelmän alkana", lausui Furuseth pilkallisesti.

Seattlen merimiehet auttaisivat Alaskaa.

Seattlen merimiesjärjestön paikallisagentilta P. B. Gill'iltä on saapunut päävirastoon seuraava tiedonanto:

"Seattlen kauppakamari on pyytänyt laivastohallinnolta koneenkäyttäjiä miehittämään Alaskan laivoja siellä vallitsevan hädän lieventämiseksi. Täkäläinen merimiesneuvosto on tiedottanut sanomalehdistölle, että merimiehet hankkivat koko miehistön siihen tarkotukseen ilman mitään maksua, ehdolla, että laivanomistajat luovuttavat laivan samoilla ehdoilla."

Lakkoasema nykyisin.

Lakon tai työsulun ensimäisenä yhtenätoista päivänä on Atlannin satamista päässyt purjehtimaan ainoastaan yksitoista laivaa verrattuna 132 laivaan normaaliaikana. Nämä yksitoista laivaa ovat purjehtineet vähillä ja ammattitaidottomilla miesvoimilla. Kaksi muuta laivaa, jotka ovat allekirjottaneet sopimuksen unioiden kanssa, on lähtenyt New Yorkista.

VENÄJÄN RAHA-ASIAT.

MOSKOVA. toukok. — "Mahovik", huhtikuun 16 p:ltä kertoo, että neuvostohallitus aikoo piakkoin ryhtyä lyömään hopearahaa Pietarin rahapajassa. Rahan valmistusta varten aiotaan rahapajaa varten hankkia 8,000 puutaa antratsia, 60,000 puutaa kivihiiltä ja 474 kuutiosyltä halkoja. Tehtaassa tarvitaan kaikkiaan 1,243 työmiestä. Nykyään on rahapajan henkilökunta 120 henkeä. Rahoja aletaan lyödä jo toukokuun alussa ja aijotaan töitä jatkaa ainakin ensi syksyyn asti.

KONGRESSISSA EI PIDETÄ YLEISHYVÄN DEPARTMENTISTA

WASHINGTON, toukok. 17 p. — Joitakin päiviä sitten esitti senaattori Kenyon, että hallituksen yhteyteen perustettaisi n. s. yleishyvän departementti, jonka tehtäväksi tulisi pitää huolta kasvatuksesta jne. Nyt on sekä senaatin, että edustajahuoneen yhteisessä kasvatusvaliokunnan istunnossa tämä esitys tavannut ankaraa vastustusta kummankin huoneen edustajien puolelta.

Kansallisen kasvatusyhdistyksen puheenjohtajan, Hugh S. McGillin taholta vastustetaan puuhaa myöskin siitä syystä, että yhdistys kuulemma kaipaa "johtoa, eikä kontrollia".

Puuhan kohdatessa tällaista vastustusta on itse Samuel Gomperskin asiaan sekaantunut. Hän on valiokunnalle osottamassaan sähkösanomassa ankarasti protesteerannut sen jäsenien kantaa vastaan selittäen, että "me olemme 30 vuotta puuhanneet saadaksemme tämän esityksen esille ja departementin perustettua ja nyt työläisten viholliset sen heti koettavat tappaa".

HIILENKAIVAJAT MUODOSTAVAT SUUREN UNION

Pehmeän- ja kovanhiilenkaivajat keskittävät toimintansa

NEW YORK, 17 p. toukok. — Kovanhiilenkaivajat tulevat liittymään pehmeänhiilen kaivajiin, muodostaakseen yhteisen ohjelman neuvotteluissaan kaivostenomistajien kanssa, kun nykyiset sopimukset umpeenkuluvat toukokuun 31 p. 1922.

Tähän toimenpiteeseen, minkä kautta 500,000 järjestynyttä kivihiilenkaivajaa maassa järjestyvät kiinteämpään yhteistoimintaan, päätettiin turvautua United Mine Workers järjestön yleismaallisten virkailijain sekä kovanhiilen alueella olevan kolmen mainarien järjestön edustajien yhteisessä neuvottelukokouksessa.

Konferenssissa päätettiin, että kovanhiilen kaivajain kolme järjestöä, jotka tavallisuudessa pitävät vuosikokouksensa elokuulla, jolloin uudet sopimukset laaditaan ja vaatimukset isännistölle esitetään, lykkäävät kokouksensa pidon kunnes United Mine Workers järjestö on pitänyt vuosikokouksensa Indianapolisissa, syyskuun 20 p:nä.

John L. Lewis, United Mine Workers järjestön esimies, selittää, että tämän järjestelyn kautta Indianapolisin konventsionissa järjestettäisiin ohjelma molemmille mainarien ryhmille palkkaneuvotteluissa.

Pikku tietoja Neuv.-Venäjältä

(Vienin Rosta)

Maaliskuun kuluessa Bakun kutomossa tuotettiin kangasta 1000 arshinaa kangaspuita kohti.

Uraalin tehtaissa tuotetaan tuotteita 120 prosenttia suunnitellusta määrästä. Jekaterinburgissa tuotettiin rautaa maaliskuun 1 ja 15 päivän välisenä aikana 14,213 tonnia. Edeltäpäin laaditun ohjelman mukaan siellä olisi pitänyt tuottaa 9730 tonnia.

"Isvestiassa" kirjotetaan, että Kubanin territorissa on kollektiivisten, yhteisesti viljeltyjen, maatilojen luku lisääntynyt. Nykyään tuollaiset maatilat käsittävät 140,000 desjatiinaa maata ja niillä asuu kaikkiaan 32,000 henkilöä.

Sitten kalastuskauden alkamisen on Donin piirissä saatu kalaa 200,000 puutaa, josta määrästä195,000 puutaa on suolattu. Petrowskin piirissä, Kaspian meren rannalla, on myöskin saatu runsaasti kaloja, ja sieltä lähetetään niitä keski-Venäjälle 250,000 puutaa.

Epätäydellisten tietojen mukaan on Moskovan sovietiin valittu 1137 kommunistia, 224 itsenäistä ja 18 muiden puolueiden edustajaa.

Kievin sovietin vaaleissa ovat kommunistit valinneet 920 edustajaa, edustajien luvun kaiken kaikkiaan ollessa 1225.

Tilanne edelleen kärjistyy Englannissa

LONTOO, toukok. 17 p. — Veturinkuljettajat ja lämmittäjät, rautatietyöläisten toiseksi suurin unio, päätti eilen kieltää jäseniään kuljettamasta junia, joissa on ulkomailta tuotua hiiltä sekä työskentelemästä "skääppien" kanssa. Kun ottaa huomioon Caledonian rautatieyhtiön toimenpiteen erottaessaan työläiset, jotka kieltäytyvät käsittelemästä ulkomaista hiiltä, voi tuo päätös synnyttää kansallisen rautatietyöläisten lakon. Edelleen pidetään mahdollisena, että kaasutyöläiset lopettavat työnsä, jos ulkomaista hiiltä aletaan käyttää.

Belgian kuljetustyöläiset ovat lähettäneet Englantiin seuraavan sähkösanoman: "Kaikki hiililaivat on pysäytetty Belgian satamissa tänä aamuna."

Englannissa nousee laivayhtiöiden erottamien kokkien lukumäärä neljäntoista tuhanteen. Omistajat koettavat sillä tavalla saada kokit pakotetuksi taipumaan kahden puunan ja kymmenen shillingin kuukautiseen palkanalennukseen. Kirjanpitäjiä on ruvettu käyttämään lakonrikkureina ja Cunard linjan johtaja Sir Percy lähtee Aquitanialla huomenna matkalle palvellen laivassa stuuvarttina.